

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Marek

Protokolant: star. sekr. sądowy Justyna Alfawicka

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2016 r. w Legnicy

sprawy z powództwa G. S.

przeciwko Przedsiębiorstwu Usług (...) – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C.

o zadośćuczynienie i rentę wyrównawczą

I. zasądza od strony pozwanej Przedsiębiorstwa Usług (...) – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C. na rzecz powoda G. S. następujące kwoty:

a) 60 .000 zł (słownie: sześćdziesiąt tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 19 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia,

b) 73.080 zł (słownie: siedemdziesiąt trzy tysiące osiemdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi:

- od kwoty 2030 zł od 11.01.2014 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 2030 zł od 11.02.2014 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 2030 zł od 11.03.2014 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 2030 zł od 11.04.2014 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 2030 zł od 11.05.2014 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 2030 zł od 11.06.2014 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 2030 zł od 11.07.2014 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 2030 zł od 11.08.2014 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 2030 zł od 11.09.2014 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 2030 zł od 11.10.2014 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 2030 zł od 11.11.2014 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 2030 zł od 11.12.2014 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 2030 zł od 11.01.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.02.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.03.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.04.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.05.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.06.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.07.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.08.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.09.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.10.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.11.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.12.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.02.2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.03.2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.04.2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.05.2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.06.2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.07.2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.08.2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.09.2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.10.2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.11.2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2030 zł od 11.12.2016 r. do dnia zapłaty,

tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2016 r.

c) po 1280 zł (słownie: jeden tysiąc dwieście osiemdziesiąt złotych) miesięcznie poczynając od stycznia 2017 r. płatne do 10-go dnia każdego kolejnego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, tytułem bieżącej renty wyrównawczej powoda,

II. ustala, iż strona pozwana ponosi odpowiedzialność na przyszłość za skutki wypadku przy pracy powoda z dnia 13 czerwca 2013 r.,

III. dalej idące powództwo oddala,

IV. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1008 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

V. nakazuje stronie pozwanej aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu Okręgowego w Legnicy) kwotę 8357 zł tytułem nieuiszczonych w sprawie kosztów sądowych, których nie miał obowiązku uiścić powód.

Sygn. akt V P 17/15

UZASADNIENIE

Powód G. S. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...)Sp. z o.o. w C.:

- kwoty 184.076,00 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego z ustawowymi odsetkami od dnia 19 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty,
- kwoty 47.020,00 zł tytułem skapitalizowanej renty z tytułu utraconych dochodów za okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi każdorazowo od kwoty 2.351,00 zł od 11-ego dnia każdego miesiąca do dnia zapłaty, poczynając od 11 stycznia 2014 r. a na 11 sierpnia 2015 r. kończąc,
- kwoty 2.351,00 zł tytułem renty z tytułu utraconych dochodów płatnej od 1 września 2015 r. do dnia 10-ego każdego miesiąca z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wymagalności do dnia zapłaty w przypadku niedotrzymania terminu płatności oraz ustalenia, iż pozwany będzie ponosił w przyszłości odpowiedzialność za skutki wypadku z dnia 13 czerwca 2013 r.

Wniósł nadto o zasądzenie na jego rzecz od strony pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu podał, że w dniu 13 czerwca 2013 r. uległ wypadkowi przy pracy, w wyniku którego doznał urazu stóp, a w konsekwencji amputacji stopy lewej w zakresie przodostopia. (...)S.A. przyjęło odpowiedzialność za szkodę, jakiej doznał on w wyniku ww. wypadku i ostatecznie, po jego odwołaniu, wypłaciło mu tytułem zadośćuczynienia kwotę 30.000 zł a tytułem odszkodowania – kwotę 3.618 zł. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił 50% trwały uszczerbek na jego zdrowiu i wypłacił mu jednorazowe odszkodowanie w wysokości 35.200 zł. Powód podał, iż porusza się z wykorzystaniem jednej kuli oraz korzysta ze specjalnej wkładki do buta, nadal odczuwa bóle fantomowe stopy lewej oraz bolesność prawego śródstopia. Wskazał, iż pomimo podjętego leczenia nadal nie powrócił do stanu zdrowia i sprawności jak sprzed wypadku, albowiem do chwili obecnej posiada urazy psychiczne, które uniemożliwiają mu prawidłowe funkcjonowanie. Podał, iż doznał takich obrażeń ciała, które spowodowały, że nie będzie mógł podjąć zatrudnienia w swoim zawodzie. Od czasu wypadku ma problemy z chodzeniem, z załatwianiem potrzeb fizjologicznych, posiada duże problemy natury neurologicznej, stał się nerwowy, odczuwa także brak funkcji seksualnych. Nie może też zająć się córkami, ponieważ ma ograniczenia ruchowe, porusza się powoli i ostrożnie. Wymaga rehabilitacji, która podtrzyma odpowiedni stan mięśni kończyn dolnych. Powód podał, iż przed wypadkiem był w pełni sprawnym mężczyzną, codziennie biegał ok. 1 godz., chodził na siłownię, na basen, jeździł z dziećmi na wycieczki i chodził na place zabaw. Obecnie wychodzi z domu tylko na krótkie spacerunki i stara się ćwiczyć w domu. Przed wypadkiem miał kolegów, aktualnie nie chce się z nimi spotykać, ponieważ nie czuje się na to gotowy. Wskazując na powyższe, zdaniem powoda, żądana przez niego kwota 184.076 zł stanowi adekwatną do jego krzywdy, bólu i cierpienia kwotę zadośćuczynienia. Powód wskazał nadto, iż wraz z rodziną zamieszkuje dwupokojowe mieszkanie na III piętrze, w budynku z windą, które wraz z żoną kupił na kredyt, ze splatą którego w chwili obecnej ma problem. Małżeństwo jest zmuszone korzystać ze wsparcia rodziny. Sytuacja materialna rodziny uległa pogorszeniu, a tym samym jakość życia. Wcześniej powód osiągał dochody w wysokości ok. 3.700 zł netto miesięcznie. Przysługiwały mu także dodatki należne w górnictwie. Aktualnie – rodzina utrzymuje się z renty w wysokości 913 zł netto miesięcznie. Żona powoda nie pracuje i opiekuje się młodszą córką, która nie kwalifikuje się do żłobka. Rodzina ubiegała się o pomoc –otrzymała dodatek mieszkaniowy. Powód podał, iż przed wypadkiem pracował jako robotnik transportowy

pod ziemią i przyszłość swą wiązał z pracą na kopalni, lecz wypadek uczynił go osobą całkowicie niezdolną do pracy. Spowodowało to znaczne obniżenie jego dochodów –miesięcznie utracił kwotę co najmniej 2.351 zł netto w porównaniu z wynagrodzeniem otrzymywanym przed wypadkiem. I w związku z powyższym domaga się od strony pozwanej stałej miesięcznej renty z tytułu utraconych dochodów (k. 6 i k. 294), którą za część spornego okresu skapitalizował. Uzasadniając roszczenie o zasądzenie odsetek ustawowych od kwoty zadośćuczynienia podał, że w dniu 21 marca 2014 r. doręczył stronie pozwanej wyzwanie do zapłaty zadośćuczynienia z wyznaczonym 30-dniowym terminem zapłaty, który bezskutecznie upłynął w dniu 19 kwietnia 2014 r., dlatego też od daty tej liczy należne odsetki.

Strona pozwana – (...)Sp. z o.o. w C. – wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu przyznała okoliczności, w jakich doszło do zdarzenia szkodowego oraz fakt, że zdarzenie to zostało uznane za wypadek przy pracy. Podniosła jednak, iż nie można jej przypisać odpowiedzialności za zaistniałe zdarzenie z uwagi na jego charakter, które należy rozpatrywać w kategoriach okoliczności egzoneracyjnej, jaką jest siła wyższa. Na okoliczność ustalenia prawidłowej organizacji prac w zakładzie oraz zaistnienia przesłanek kwalifikujących zdarzenie z dnia 13 czerwca 2013 r. jako działanie siły wyższej wniosła o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu górnictwa i geologii. Wniosek ten następnie –na rozprawie w dniu 4 marca 2016 r. cofnęła (k. 328). Strona pozwana zakwestionowała także wysokość żądań powoda. Podniosła, iż dokumenty przedłożone do pozwu, w tym orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do pracy w warunkach pracy chronionej, jak i orzeczenie lekarza orzecznika ZUS o całkowitej niezdolności powoda do pracy jedynie do dnia 31 stycznia 2015 r. –jej zdaniem– wskazuje, że powód pozostawał zdolny do podjęcia pracy w warunkach pracy chronionej, a jego twierdzenia z pozwu o chęci podjęcia zatrudnienia pozostają gołosłowne, albowiem mimo że informowała powoda o możliwości udzielenia mu pomocy, jego aktywność względem niej ograniczyła się wyłącznie do wezwania do zapłaty. Pozwany pracodawca wskazał, iż oprócz stanowisk pracy pod ziemią, gdzie do dnia wypadku pracował powód, dysponuje również stanowiskami pracy na powierzchni, więc gdyby powód wykazał chęć podjęcia pracy – był w stanie zapewnić mu stanowisko pracy odpowiednie do jego potrzeb i możliwości wynikających z niepełnosprawności z wynagrodzeniem netto ok. 2.000 zł. Wskazał ponadto, że w związku z tym że współpracuje z wieloma przedsiębiorstwami działającymi na terenie L. był i nadal jest w stanie umożliwić powodowi pracę nie tylko w jego zakładzie. Wskazując na powyższe, strona pozwana podniosła, iż brak aktywnego poszukiwania pracy może być oceniony jako przyczynienie się poszkodowanego do powstania szkody i prowadzić do obniżenia renty, a tym bardziej odmowa podjęcia zaproponowanego zatrudnienia, w szczególności jeśli powód może podjąć pracę. Zaprzeczyła nadto, aby powód otrzymywał u niej wynagrodzenia w wysokości ok. 3.700 zł netto miesięcznie oraz aby otrzymywał dodatki należne w górnictwie, za wyjątkiem jednego –dniówki barbórkowej wypłacanej raz w roku w kwocie 150 zł oraz bonu towarowego o wartości 600 zł również wypłacanego raz w roku. Podąła, że średnie miesięczne wynagrodzenie powoda w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 sierpnia 2015r. wynosiło 2.945,38 zł. Strona pozwana podniosła nadto, iż ubezpieczyciel wypłacił powodowi 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia, a ZUS – 35.200 zł tytułem jednorazowego odszkodowania i świadczenia te powinny być uwzględnione przy ustalaniu należnego powodowi zadośćuczynienia w niniejszej sprawie. Podniosła też, że zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę wymagalne jest dopiero z dniem wyrokowania, a zobowiązany pozostaje w opóźnieniu w zapłacie zasądzonych zadośćuczynienia dopiero od tego dnia.

Na rozprawie w dniu 4 marca 2016 r. pełnomocnicy stron oświadczyli, iż nie ma sporu między stronami co do wysokości renty uzupełniającej wyliczonej na kwotę 2.031 zł netto miesięcznie (k. 328).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód G. S., ur. (...), był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w C. od dnia 12 października 2010 r., ostatnio na podstawie umowy o pracę na czas określony do 30 listopada 2017 r. na stanowisku robotnika transportowego pod ziemią. Pracę powód wykonywał w rejonie (...) (...) szyby L. Główny. Został przeszkolony w zakresie bhp, przeszedł wymagane badania lekarskie i został zapoznany z kartą oceny ryzyka zawodowego. Zapoznany został także z instrukcjami: „Instrukcja wykonywania prac na wysokości” – (...) (...) oraz „Technologia drążeń wyrobisk górniczych w obudowie łukowej podatnej ŁP w rejonie pochyłych AW – (...)”. Przeciwwskazań do zatrudnienia nie miał.

W dniu 13 czerwca 2013 r. powód pracował na zmianie trzeciej od godziny 18:00. Przebrał się w odzież roboczą, zjechał pod ziemię i pociągiem osobowym pojechał na stację osobową w chodniku (...), skąd następnie z pozostałymi pracownikami pojazdem (...) pojechał na komórkę górniczą mieszczącą się w chodniku (...) przecinka (...). Tam sztygar dokonał podziału prac. Powód został skierowany do pracy w zespole czteroosobowym, w skład którego wchodził: górnik przodowy, operator ładowarki (...) i ślusarz-spawacz. Zadaniem zespołu było zabudowanie stojaka rurowego o średnicy 400 mm pod podciągami z dwuteownika 300 z prawej strony skrzyżowania (...) z przecinką (...). Pracownicy przygotowali miejsce, gdzie miał stanąć stojak. Potem ładowarką (...) przytransportowali stojak na miejsce zabudowy. Transport odbył się w ten sposób, że stojak był przywiązany linką do otworu mieszczącego się w łyżce ładowarki. Po przyjeździe na miejsce pracy operator maszyny ruchem łyżki ładowarki postawił stopę stojaka we właściwe miejsce. Przodowy zespołu wydał polecenie wejścia do łyżki ładowarki powodowi i sam też do niej wszedł. Pracownicy nie posiadali szelek bezpieczeństwa. łyżka ładowarki stała pod zabudowanym stropem obudową stalową. Następnie przodowy wraz z zespołem przy pomocy ładowarki podnosili górę stojak do pionu. Gdy stojak był już we właściwym położeniu, przodowy polecił współpracownikowi, by podał mu łańcuch w celu zabezpieczenia stojaka przed przewróceniem się. Pracownicy w dalszym ciągu przebywali w łyżce ładowarki. W tym momencie – o godz. 20:45 – nagle z niezabudowanej części stropu pomiędzy obudową stalową (...) a obudową (...) odpadła bryła skalna o wymiarach: 1900x1200x400 mm, która odbiła się od elementu obudowy (...) i wpadła do łyżki ładowarki, powodując uraz stóp u powoda oraz uraz ręki u przodowego zespołu p. B. (...). Pracownicy o własnych siłach opuścili łyżkę. Współpracownicy pomogli poszkodowanemu powodowi w transporcie na komorę górniczą. Tam przyjechał samochód, który poszkodowanych przetransportował pod szyb. Po drodze pomocy poszkodowanym udzielił przybyły lekarz z (...). Po wyjeździe na powierzchnię poszkodowani zostali odwiezieni karetkami do szpitala. Poszkodowany powód pracował w butach gumowych i ubraniu roboczym. Miejsce wypadku oświetlone było lampą osobistą poszkodowanego oraz reflektorami ładowarki.

Zdarzenie to zostało uznane za wypadek przy pracy.

Dowód: dokumentacja powypadkowa, w tym protokół nr (...) r. ustalenia okoliczności i

przyczyn wypadku przy pracy k. 29-30, 34, 36-52

umowa o pracę z dnia 20.11.2012 r. k. 31

świadczenie pracy z dnia 08.10.2014 r. k. 113

W wyniku wypadku powód doznał zmiążdżenia stopy lewej z otwartym złamaniem z ubytkiem kości I-V śródstopia lewego, z uszkodzeniem ścięgien prostowników i naczyń oraz zmiążdżenia stopy prawej ze złamaniem otwartym V kości śródstopia prawego z ubytkiem kości i prostownika palca, złamania IV kości śródstopia prawego.

Bezpośrednio po zdarzeniu powód został przewieziony do szpitala w L., gdzie przebywał do 19 czerwca 2013 r., a następnie do Kliniki (...) we W., gdzie przebywał do 9 sierpnia 2013 r. i gdzie leczono m.in. powikłania doznanych obrażeń w postaci trudno gojących się ran, co było powodem długotrwałego leczenia opatrunkowego i pobytów w komorze hiperbarycznej tlenowej. Konsekwencją odniesionych przez powoda obrażeń była częściowa amputacja stopy lewej w zakresie przodostopia. Złamania stopy prawej zostały wygojone zrostem kostnym.

Bezpośrednio po wypadku zespół pogotowia ratunkowego podał powodowi morfinę. W szpitalu w L. przez pierwsze 3 doby otrzymywał silne leki przeciwbólowe: T., P., K. Wraz z upływem czasu dawki leków przeciwbólowych malały. Silny ból jeszcze powód odczuwał po odjęciu części stopy. Przy wypisie ze szpitala we W. powodowi zalecono O. – lek przeciwbólowy bez recepty w przeciętnej dawce przez dwa tygodnie.. Aktualnie brak jest wskazań ortopedycznych do stałego stosowania jakichś leków. Okresowo należy zmieniać pończochy na kikucie oraz stosować zwykłe środki higieniczne. Przy ranach na kikucie, które mogą okresowo się pojawiać, należy stosować zwykłe środki opatrunkowe i odciążanie kikuta.

Po powrocie do domu opiekę powodowi zapewniali jego bliscy, w szczególności żona, która zmieniała mu opatrunki na nogach. Gojenie ran trwało ponad 2 miesiące. Potem powód przechodził rehabilitację. Na zabiegi w L. zawozili go przeważnie bracia. Zakończenie leczenia operacyjnego (wygojenie ran) nastąpiło końcem października 2013 r. Leczenie rehabilitacyjne trwało ok. 6 miesięcy.

Skutki odniesionych obrażeń układu ruchu spowodowały pogorszenie sprawności lokomocyjnej powoda –mniejszą sprawność chodu i znaczne ograniczenie lub wykluczenie możliwości szybkiego poruszania np. biegu, wykonywania skoków itp. Konsekwencją tych dysfunkcji jest ograniczenie możliwości świadczenia pracy stojącej lub wymagającej szybkiego przemieszczania się, a także wielu zajęć sportowych (czy np. tańca). Obrażenia te powodują też istotne ograniczenia niektórych czynności dnia codziennego wymagających przemieszczania na dalsze odległości. Powód ubytek stopy uzupełnia wkładką uzupełniającą. Proteza ta często go obciera i odparza. Skutki przebytego urazu, w wyniku profesjonalnie przeprowadzonego leczenia ortopedycznego, zostały zmniejszone, choć wobec trwałych ubytków anatomicznych są one stałe. Powód musi się liczyć z rozwojem wcześniejszych zmian zwyrodnieniowych stawów stopy prawej kończyny, a poza tym rokowanie na przyszłość jest dobre. Powód powinien być okresowo rehabilitowany celem wzmocnienia zespołów dynamicznych kończyn dolnych, kręgosłupa, kończyn górnych. Wskazana jest gimnastyka indywidualna, ćwiczenia czynno-bierne, hydroterapia, krioterapia, magnetoterapia, jeden turnus rehabilitacyjny (tj. ok. 3 tygodni) w roku dla podtrzymania dobrego efektu leczniczego.

Przed wypadkiem powód był aktywny fizycznie. Nie tylko pracował fizycznie, ale też uprawiał sporty ogólnorozwojowe: grał w piłkę, chodził na siłownię, na basen, biegał. Z pasją uprawiał przede wszystkim kulturystykę, brał udział w zawodach z tej dziedziny. Z dziećmi jeździł na wycieczki, w góry. Od wypadku powód stał się apatyczny i nerwowy. Często kłóci się z żoną, nie chce spotykać się ze znajomymi. Nie pomaga w pracach domowych. Przestał zajmować się dziećmi. Nie chce wyjeżdżać na wycieczki, wakacje z żoną i córkami ani z braćmi czy innymi znajomymi. Odczuwa wstręt do swojego ciała. Wstydzi się swojego kalectwa. Nie uprawia żadnych sportów i bardzo nad tym ubolewa, w szczególności nad tym że nie może –jak kiedyś– chodzić na siłownię. Wygląd fizyczny jest dla niego bardzo ważny. Nie może pogodzić się z zaistniałą sytuacją i utratą możliwości, jakie miał przed wypadkiem. Doprowadziło to do znacznego obniżenia jego odporności na stres i frustrację, do zachowań impulsywnych. Wypadek, który spowodował u powoda ograniczenie sprawności i kalectwo, doprowadził też do znacznego obniżenia jego poczucia własnej wartości. Zaniżona samoocena doprowadziła do wyobcowania z życia społecznego i przyjęcia postawy nieufnej wobec otoczenia, nawet wobec najbliższych. Powód przestał wypełniać role społeczne i rodzinne. Odsunął się od rodziny i przyjaciół. Utracił radość życia, miał myśli samobójcze. Prób samobójczych nie podejmował. Utrata ulubionych aktywności jest powodem odczuwania przez G. S. pustki i beznadziejności sytuacji. Leczenie w (...) powód rozpoczął od 7 października 2013 r. z rozpoznaniem depresyjnej reakcji adaptacyjnej (...). Biegli sądowi psycholog i psychiatra, badający powoda w niniejszym postępowaniu, rozpoznali u niego inne trwałe zmiany osobowości (...).

Dowód: dokumentacja medyczna powoda k. 32-33, 35, 53-98, 161-192, 201-212, 384-388

opinia zespołu biegłych sądowych z zakresu ortopedii, neurologii i interny k. 335-339

opinia uzupełniająca zespołu biegłych sądowych z zakresu ortopedii, neurologii i

interny k. 411

opinia biegłych sądowych z zakresu psychologii i psychiatrii k. 378-383

zeznania świadków:

J. S. k. 297v-298, e-protokół z dnia 18.12.2015 r. 00:13:05 i nast.

M. S. k. 298-299, e-protokół z dnia 18.12.2015 r. 00:24:50 i nast.

P. S. k. 299, e-protokół z dnia 18.12.2015 r. 00:44:32 i nast.

R. S. k. 299-299v, e-protokół z dnia 18.12.2015 r. 00:51:45 i nast.

przesłuchanie wnioskodawcy k. 299v-300v, e-protokół z dnia 18.12.2015 r. 01:03:27

i nast.

Pismem z dnia 21 marca 2014 r. powód wezwał stronę pozwaną do wypłaty zadośćuczynienia w kwocie 600.000 zł, sumy potrzebnej na koszty leczenia w wysokości 12.000 zł, skapitalizowanej renty uzupełniającej w kwocie 7.053 zł za okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 marca 2014 r. oraz renty bieżącej w kwocie 2.351 zł, płatnej do 10-ego dnia każdego miesiąca, począwszy od 1 kwietnia 2014 r. W ww. piśmie powód wezwał stronę pozwaną do wypłaty co najmniej bezspornej części zadośćuczynienia w terminie 30 dni od otrzymania wezwania.

Strona pozwana nie odpowiedziała powodowi na ww. pismo. W dniu 8 kwietnia 2013 r. przekazała je do ubezpieczyciela (...)S.A.

(...)S.A. wypłaciło powodowi tytułem zadośćuczynienia kwotę 30.000 zł, a tytułem odszkodowania – kwotę 3.618 zł.

Z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem wypadku przy pracy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacił powodowi jednorazowe odszkodowanie w kwocie 35.200 zł. Organ rentowy ustalił, że stały uszczerbek na zdrowiu powoda wynosi 50%.

Opiniujący w niniejszej sprawie biegli sądowi ortopeda, neurolog i internista uznali, że aktualnie (w marcu 2016 r.) stały uszczerbek na zdrowiu powoda wynosi łącznie 43%, tj. za utratę stopy lewej w stawie L. – 35% według poz. 172 tabeli uszczerbkowej oraz za skutki złamania kości śródstopia prawego – 8% według pozycji 167 tej tabeli (5% wg poz. 167a i 3% wg poz. 167b).

Bieli sądowi psycholog i psychiatra ustalili, że uszczerbek na zdrowiu psychicznym powoda wynosi 15% według poz. 10a i poz. 3 tabeli uszczerbkowej, a jego stan wymaga dalszej długotrwałej psychoterapii.

Orzeczeniem z dnia 28 stycznia 2014 r. lekarz orzecznik ZUS uznał powoda za całkowicie niezdolnego do pracy do dnia 31 stycznia 2015 r. Podczas kolejnego badania – w dniu 7 stycznia 2016 r. – lekarz orzecznik ZUS uznał powoda za nadal całkowicie niezdolnego do pracy do dnia 31 grudnia 2016 r.

Świadczenie rentowe z ZUS otrzymywane przez powoda w okresie do 1 stycznia 2014 r. do 28 lutego 2014 r. wynosiło 1.057,84 zł brutto (854,13 zł netto) miesięcznie; w okresie od 1 marca 2014 r. do 28 lutego 2015 r. – 1.074,77 zł brutto (914,04 zł netto) miesięcznie i do 1 marca 2015 r. wynosi 1.111,95 zł brutto (943,87 zł netto) miesięcznie.

Powód poczynając od 1 stycznia 2017 r. jest częściowo niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Z uwagi na młody wiek (aktualnie – 30 lat), wykształcenie (zawód wyuczony: piekarz, zawód wykonywany: pracownik fizyczny) powód może się poddać przekwalifikowaniu zawodowemu. Aktualnie jest zdolny do pracy lekkiej z przewagą pozycji siedzącej, do prac dozorujących, chałupniczych, manualnych.

Dowód: dokumentacja szkodowa z (...)S.A. k. 99-105

decyzja ZUS z dnia 12.02.2014 r. k. 106

orzeczenia LO ZUS z dnia 28.01.2014 r. k. 107-108

wezwanie do zapłaty z dnia 21.03.2014 r. k. 119-124

pismo z ZUS z dnia 19.10.2015 r. k. 198

pismo strony pozwanej do (...)S.A. z dnia 08.04.2014 r. k. 238

orzeczenie LO ZUS z dnia 07.01.2016 r. k. 361-362

decyzja ZUS z dnia 25.01.2016 r. 363-364

opinia zespołu biegłych sądowych z zakresu ortopedii, neurologii i interny k. 335-339

opinia uzupełniająca zespołu biegłych sądowych z zakresu ortopedii, neurologii i

interny k. 411

opinia uzupełniająca biegłych sądowych psychologa i psychiatry k. 434

orzeczenie LO ZUS z dnia 17.11.2016 r. k. 474

Orzeczeniem z dnia 15 października 2013 r. (...)w L. powód został uznany za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym z przyczyny o symbolu 05-R, do dnia 31 października 2014 r. we wskazaniach dotyczących odpowiedniego zatrudnienia (...) wskazał, iż powód jest niezdolny do pracy. Orzeczeniem (...)we W. zmieniono ww. orzeczenie (...) z dnia 15 października 2013 r. w zakresie wskazań: odpowiedniego zatrudnienia i szkolenia. (...) we W. uznał, że powód może pracować w warunkach chronionych i wymaga szkolenia, w tym specjalistycznego. Ustalenia te zostały podtrzymane w kolejnym orzeczeniu (...)w L. z dnia 21 października 2016 r.

Dowód: orzeczenie (...) w L. z dnia 15.10.2013 r. k. 114

orzeczenie (...) we W. z dnia 19.12.2013 r. k. 115

orzeczenie (...) w L. z dnia 21.10.2016 r. k. 473

Stosunek pracy powoda ustał na skutek jego rozwiązania przez zakład pracy bez wypowiedzenia w związku długotrwałą niezdolnością do pracy powoda, na podstawie art. 53 § 1 pkt 1b k.p. z dniem 27 marca 2014 r.

Za 2012 r. z tytułu zatrudnienia u strony pozwanej powód osiągnął przychód brutto w łącznej wysokości 47.906,48 zł, a za 2013 r. – w wysokości 47.702,96 zł. Gdyby powód nie uległ wypadkowi przy pracy uzyskiwałby u strony pozwanej w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. wynagrodzenie netto w wysokości ok. 2.945,38 zł. Różnica pomiędzy wynagrodzeniem netto, jakie powód uzyskiwałby gdyby nie uległ wypadkowi a jego aktualnym dochodem w postaci renty z tytułu niezdolności do pracy wynosi 2.031 zł netto.

Dowód: świadectwo pracy z dnia 08.10.2014 r. k. 113

PIT-37 za 2013 rok k. 116-118

zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości wynagrodzenia powoda k. 125-132

pismo strony pozwanej z dnia 26.10.2015 r. k. 253

karty wynagrodzeń pracowników k. 254-261

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne.

W przedmiotowej sprawie odpowiedzialność strony pozwanej kształtuje się na zasadzie ryzyka, którą wyraża przepis art. 435 § 1 k.c. Zgodnie z jego treścią, prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Początkowo wprawdzie strona pozwana zakwestionowała swoją odpowiedzialność wskazując, iż w sprawie zaistniała przesłanka egzoneracyjna w postaci siły wyższej i wniosła o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu górnictwa i geologii na powyższą okoliczność. Jednakże później – na rozprawie w dniu 4 marca 2016 r. (k. 328) – wniosek ten cofnęła. Tym samym nie wykazała, że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej ani że w sprawie wystąpiła jakkolwiek inna przesłanka egzoneracyjna wynikająca z treści art. 435 § 1 k.c.

Zasadniczy spór w sprawie budziła natomiast kwestia wysokości dochodzonych przez powoda świadczeń. Jednym z nich było roszczenie o zadośćuczynienie, którego wysokość powód określił na kwotę 184.076 zł.

W orzecznictwie sądowym utrwalone jest stanowisko, zgodnie z którym dopuszczalne jest dochodzenie przez pracownika od pracodawcy roszczeń uzupełniających z tytułu wypadków przy pracy, opartych na przepisach prawa cywilnego (art. 444 k.c. i art. 445 k.c.). Cywilnoprawna odpowiedzialność pracodawcy za skutki wypadku przy pracy ma jednak charakter uzupełniający. Uzasadnia ją ustalenie, że świadczenia z ustawy wypadkowej nie rekompensują w całości poniesionych przez poszkodowanego strat na osobie, a nadto, że istnieje cywilnoprawna podstawa odpowiedzialności pracodawcy. Pracownik nie może zatem dochodzić np. odszkodowania czy renty na podstawie art. 444 k.c. przed rozpoznaniem jego roszczeń o świadczenia przysługujące na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych – t. jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 z późn. zm. (por. wyroki SN: z dnia 29 lipca 1998 roku, II UKN 155/98, OSNP 1999/15/495 i z dnia 5 lipca 2005 roku, I PK 293/04, Pr. Pracy 2005/11/35). W przedmiotowej sprawie bezspornym było, że roszczenia powoda przysługujące mu na podstawie przepisów cyt. wyżej ustawy wypadkowej zostały już rozpoznane, a w ich ramach powód otrzymał kwotę 35.200 zł tytułem jednorazowego odszkodowania w związku z uszczerbkiem na zdrowiu spowodowanym wypadkiem przy pracy. Powód otrzymał nadto z (...) tytułem zadośćuczynienia kwotę 30.000 zł, a tytułem odszkodowania – kwotę 3.618 zł.

Roszczenie powoda o zadośćuczynienie znajduje swe oparcie w treści przepisów art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. Pojęcie krzywdy obejmuje wszelkie następstwa uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia zarówno w sferze cierpień fizycznych (ból i inne dolegliwości), jak i w sferze cierpień psychicznych (ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia w postaci np. zeszpecenia, niemożności uprawiania określonej działalności, wyłączenia z normalnego życia itp.). Celem zadośćuczynienia jest przede wszystkim złagodzenie tych cierpień. Winno ono mieć charakter całościowy i obejmować wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te które zapewne wystąpią w przyszłości (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 11 lipca 2000 r., II CKN 1119/98 oraz z dnia 3 lutego 2000 r., I CKN 969/98). W przedmiotowej sprawie powód w wyniku wypadku przy pracy doznał zmiążdżenia obu stóp z trwałą konsekwencją w postaci amputacji części (przodostopia) stopy lewej. Obrażenia powyższe spowodowały, że powód przez pierwsze dwa miesiące po wypadku przebywał w szpitalu, gdzie przeszedł szereg operacji, szereg pobytów w komorze hiperbarycznej. Trudno gojące się rany na stopach poszkodowanego były powodem jego długotrwałego leczenia opatrunkowego. Leczeniem tym po wypisie powoda ze szpitala zajmowała się jego żona. Obrażenia odniesione w wypadku z dnia 13 czerwca 2013 r. opiniujący w niniejszej sprawie biegli sądowi ortopeda, neurolog i internista określili jako ciężkie, a ich doznanie oraz leczenie – jako bolesne. Z dokumentacji medycznej powoda wynika, że w dniu wypadku zespół pogotowia ratunkowego podał mu morfinę, a przez następne 3 doby powód otrzymywał silne leki przeciwbólowe, tj.: T., K., P.. Po odjęciu przodostopia lewego dolegliwości bólowe wzmogły się i utrzymywały przez okres ok. 2 tygodni, następnie stopniowo malały. W dniu 9 sierpnia 2013 r. powód został wypisany z Kliniki (...) we W. z zaleceniem przyjmowania O. – leku przeciwbólowego dostępnego bez recepty w przeciętnej dawce przez dwa tygodnie. Późniejsze przyjmowanie przez powoda leków przeciwbólowych nie zostało udokumentowane – wynikało z jego doraźnych potrzeb. Okres leczenia ortopedycznego biegli sądowi uznali za zakończony w dniu 29 października 2013 r., kiedy to lekarz prowadzący uczynił w dokumentacji medycznej wzmiankę o wygojeniu ran kikuta stopy lewej oraz stopy prawej. Z osobowego materiału dowodowego wynika, że powód przechodził rehabilitację. Konieczny czas jej trwania biegli sądowi ocenili na ok. 6 miesięcy. Konsekwencje wypadku powoda – anatomiczny ubytek jego stopy lewej – są trwałe i nieodwracalne. Bezpośrednio po wypadku (w styczniu 2014 r.) lekarze orzecznicy ZUS ocenili trwałe uszczerbek na zdrowiu powoda na poziomie 50%. Biegli sądowi opiniujący w niniejszej sprawie (2 lata później) ocenili,

że uszczerbek ten wynosi 43%. Co do uszczerbku związanego z utratą stopy lewej w stawie L. ocena orzeczników ZUS i biegłych sądowych była zgodna (35% wg poz. 172 tabeli uszczerbkowej). Różnice dotyczyły uszczerbku w zakresie oceny następstw uszkodzenia stopy prawej –na co niewątpliwie wpływ miał upływ czasu pomiędzy badaniami. Dodatkowo –opiniujący w niniejszej sprawie biegli sądowi psycholog i psychiatra ocenili, że rozpoznane u powoda inne trwałe zmiany osobowości (...) powodują u niego uszczerbek na zdrowiu w wysokości 15% według poz. 10a i poz. 3 tabeli uszczerbkowej. Skutki odniesionych obrażeń układu ruchu spowodowały pogorszenie sprawności lokomocyjnej powoda –mniejszą sprawność chodu i znaczne ograniczenie lub wykluczenie możliwości szybkiego poruszania np. biegu, wykonywania skoków itp. Konsekwencją tych dysfunkcji jest ograniczenie możliwości świadczenia pracy stojącej lub wymagającej szybkiego przemieszczania się, a także wykonywania wielu zajęć sportowych. Obrażenia te powodują też istotne ograniczenia niektórych czynności dnia codziennego wymagających przemieszczania się na dalsze odległości. Dalszymi konsekwencjami wypadku są nadto zmiany z sferze psychicznej powoda wywołane przede wszystkim brakiem możliwości powrotu do dawnej aktywności sportowej, w tym przede wszystkim do aktywności kulturalystycznej. Powód przed wypadkiem był osobą przywiązującą dużą wagę do swojego wyglądu zewnętrznego i bardzo dbającą o sprawność fizyczną. Wypadek zaś spowodował u niego ograniczenie sprawności i kalectwo, co doprowadziło do znacznego obniżenia poczucia jego własnej wartości i wtórnie wymusiło na nim radykalną zmianę stylu życia. Zaowocowało to zaniechaniem uprawiania sportu i utratą przyjemności i satysfakcji, jaka za tym szła. Zaniżona samoocena doprowadziła do wyobcowania z życia społecznego i przyjęcia postawy nieufnej wobec otoczenia, nawet wobec najbliższych. Powód przestał wypełniać role społeczne i rodzinne. Odsunął się od rodziny i przyjaciół. Utracił radość życia, nie akceptuje swojego wyglądu, nie godzi się z utratą ulubionych aktywności, ma myśli samobójcze. Doszło do znacznego obniżenia jego odporności na stres i frustrację, do zachowań impulsywnych, odczuwania pustki i beznadziejności swojej sytuacji. Biegli sądowi psycholog i psychiatra ocenili, że uszczerbek na zdrowiu powoda według poz. 10a i poz. 3 tabeli uszczerbkowej wynosi 15%.

W ocenie Sądu, ból i cierpienie, jakich powód doznał w związku z urazem powstałym na skutek wypadku przy pracy, uzasadniają ustalenie wysokości zadośćuczynienia na poziomie ok.120.000 zł. Sąd miał tutaj na uwadze rozmiar doznanych przez powoda obrażeń i związanych z nimi cierpien fizycznych oraz psychicznych, jak również czas ich trwania. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wskazać należy, iż użyte w art. 445 k.c. pojęcie „sumy odpowiedniej” ma charakter niedookreślony. Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić kwoty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie zauważyć należy, iż wysokość zadośćuczynienia nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być „odpowiednia” w tym znaczeniu, że powinna być – przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego – utrzymana w rozsądnych granicach.

Mając na uwadze powyższe oraz fakt, że krzywda powoda została już częściowo zrekompensowana (chodzi bowiem o kompensację tej samej krzywdy – powstałej wskutek jednego zdarzenia bez względu na stosunek prawny, z którego pochodzi źródło finansowania zadośćuczynienia), albowiem otrzymał on z ZUS kwotę 35.200 zł tytułem jednorazowego odszkodowania, a z Towarzystwa (...) – kwotę 33.618 zł tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania, Sąd uznał, iż „odpowiednią sumą” obejmującą całość niezrekompensowanych jeszcze cierpień fizycznych i psychicznych powoda będzie kwota 60.000 zł i taką też kwotę Sąd zasądził na jego rzecz w pkt I wyroku. Dalej zaś idące powództwo w tym zakresie –jako zbyt wygórowane i niezasadne– Sąd oddalił.

O odsetkach ustawowych od ww. kwoty zadośćuczynienia Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p. – od dnia 19 kwietnia 2014 r., tj. od dnia następnego po dniu, do którego strona pozwana – zgodnie z wezwaniem do zapłaty z dnia 21 marca 2014 r. – zobowiązana była uczynić zadość żądaniu powoda.

W przedmiotowej sprawie powód domagał się również renty uzupełniającej (skapitalizowanej oraz miesięcznej). Powód w pozwie wskazywał, iż domaga się renty „z tytułu zwiększonych potrzeb” (k. 2, str. 1 pozwu), przy czym zarówno w petitum pozwu, jak i w jego w uzasadnieniu, żądanie renty odnosił tylko do utraconych zarobków (k. 2v, 6; str. 2 i 9 pozwu). Wezwany o sprecyzowanie, jakiej renty domaga się od strony pozwanej, w piśmie z dnia 11

grudnia 2015 r. wyraźnie określił, iż domaga się renty z tytułu utraconych dochodów (k. 294). I takie też żądanie było przedmiotem oceny Sądu.

Stosownie do treści art. 444 § 2 k.c., jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Szkada wyraża się różnicą między potencjalnymi dochodami, jakie poszkodowany przypuszczalnie osiągnąłby w okresie objętym rentą, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała, a wszelkimi dochodami, jakie może faktycznie w tym okresie osiągać bez zagrożenia stanu zdrowia, z uwzględnieniem wszystkich okoliczności faktycznych konkretnego przypadku, także zawinionych przez poszkodowanego przyczyn niewykorzystywania zachowanej zdolności do pracy (por. wyroku SN z dnia 18 lipca 1972 r., I PR 209/72 i z dnia 28 stycznia 1970 r., II CR 634/69, OSNCP 1970 nr 12, poz. 227). Renta z tytułu utraty zdolności do pracy powinna zatem rekompensować poszkodowanemu uszczerbek, który wskutek uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia powstał w jego dochodach z tytułu pracy zarobkowej lub prowadzonej działalności gospodarczej. Będzie on równy różnicy między hipotetycznymi dochodami, które poszkodowany osiągałby, gdyby nie doszło do zdarzenia szkodzącego, a dochodami, które uzyskuje będąc poszkodowanym, uwzględniając także świadczenia otrzymywane z tytułu ubezpieczenia społecznego. Z kolei przy ustalaniu dochodów poszkodowanego uwzględnić trzeba nie tylko jego faktyczne zarobki, ale także jego zdolność zarobkową, jeżeli jej nie wykorzystuje, zważywszy na posiadane kwalifikacje i realnie istniejące możliwości na rynku pracy. Poszkodowany jest obowiązany do wykorzystania zachowanej zdolności do pracy. Ustalając zaś (dla potrzeb określenia stosownej renty wyrównawczej) zarobki hipotetyczne, jakie uprawniony mógłby osiągnąć, gdyby nie uległ wypadkowi, Sąd musi uwzględnić zarobki najbardziej realne do osiągnięcia przez poszkodowanego. Przy braku szczególnych okoliczności, które winien wykazać powód, z reguły nie ma podstaw do uwzględnienia zarobków najwyższych, bowiem sama teoretyczna możliwość zatrudnienia w placówkach oferujących najwyższe zarobki, nie jest wystarczająca do przyjęcia, że poszkodowany rzeczywiście byłby w takiej placówce zatrudniony (por. wyrok SN z dnia 6 czerwca 2002 r., I CKN 693/00). W wyroku z dnia 23 listopada 2010 r. (I PK 47/10) Sąd Najwyższy orzekł, że rentę odszkodowawczą (regulowaną przepisami kodeksu cywilnego) wlicza się w wartościach netto (bez uwzględnienia tej części potencjalnych dochodów, która należałoby potraktować jako zaliczkę na podatek dochodowy oraz składkę na ubezpieczenia społeczne, ponieważ odszkodowanie cywilne nie jest przychodem podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych ani oskładkowaniu składkami na ubezpieczenia społeczne).

W przedmiotowej sprawie, wysokość należnej powodowi renty uzupełniającej nie była sporna (k. 328). Dlatego też Sąd przyjął, że za okres od stycznia 2014 r. do grudnia 2016 r. należna powodowi miesięczna renta stanowi kwotę 2.030 zł netto i zasądził na jego rzecz od strony pozwanej łącznie kwotę 73.080 zł tytułem renty skapitalizowanej za ww. okres z odsetkami ustawowymi od kwot renty za poszczególne miesiące liczonymi od 11-ego dnia miesiąca, zgodnie z żądaniem pozwu.

Wysokość miesięcznej renty uzupełniającej przysługującej powodowi od dnia 1 stycznia 2017 r. Sąd ocenił z uwzględnieniem jego możliwości zarobkowych. Jak wskazano bowiem wyżej i co podnosiła też strona pozwana – przy ustalaniu dochodów poszkodowanego istotnych dla obliczenia wysokości należnej mu renty uwzględnić trzeba nie tylko jego faktyczne zarobki, ale także jego zdolność zarobkową, jeżeli jej nie wykorzystuje, zważywszy na posiadane kwalifikacje i realnie istniejące możliwości na rynku pracy. Poszkodowany bowiem obowiązany jest do wykorzystania zachowanej zdolności do pracy. W orzecznictwie sądowym wskazuje się nawet, że brak aktywnego poszukiwania pracy może być oceniony jako przyczynienie się poszkodowanego do powstania szkody i prowadzić do obniżenia renty wyrównawczej (por. wyrok SN z dnia 20 stycznia 2011 r., I PK 150/10, MoPr 2011 nr 6, str. 318), podobnie jak i nieuzasadniona odmowa przyjęcia zaoferowanej pracy (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 2 marca 1966 r., II PR 18/66, OSNCP 1966 nr 7-8, poz. 140, str. 117). W rozpoznawanej sprawie biegli sądowi z zakresu ortopedii, neurologii i interny ocenili niezdolność do pracy powoda na poziomie niezdolności częściowej. Przyznali, że powód nie może wykonywać pracy stojącej lub wymagającej szybkiego przemieszczania się. Nie oznacza to jednak, że jest niezdolny wykonywać także innych prac, w szczególności prac lekkich z przewagą pozycji siedzącej, prac dozorujących, chałupniczych czy manualnych. Podnieśli, że trwale ubytki anatomiczne stopy lewej powoda nie są równoznaczne z

jego trwałą niezdolnością do pracy i –w ocenie Sądu – nie można ich tak traktować. Z uwagi bowiem na wiek powoda (aktualnie – 30 lat) oraz jego wykształcenie, powód ma predyspozycje do przekwalifikowania zawodowego, jest w stanie nabyć nowe umiejętności i uprawnienia i w przyszłości je wykorzystać do zdobycia i utrzymania zatrudnienia. Zresztą już na etapie obecnego postępowania strona pozwana deklarowała chęć zatrudnienia powoda. Słuchany na rozprawie w dniu 18 grudnia 2015 r. przedstawiciel strony pozwanej A. P. podał, iż pozwana spółka prowadzi prace także na powierzchni i dysponuje stanowiskami pracy, przy których praca jest siedząca. Powód mógłby zatem taką pracę podjąć, gdyby tylko chciał i gdyby został dopuszczony do pracy przez lekarza medycyny pracy (k. 301). Na rozprawie w dniu 29 stycznia 2016 r. ww. członek zarządu strony pozwanej podtrzymał swoją ofertę pracy dla powoda, wskazując, iż byłaby to praca strażnika –portiera. Zadeklarował dodatkowo pomoc w przekwalifikowaniu powoda do innego zawodu (k. 319). W takim stanie rzeczy oraz mając na uwadze stanowczą odmowę powoda co do podjęcia pracy proponowanej przez stronę pozwaną, Sąd uznał, że powód –mimo że mógłby– nie chce wykorzystać posiadanych zdolności i możliwości zarobkowania. Możliwości te dostrzegli nie tylko opiniujący w niniejszej sprawie biegli sądowi ortopeda, neurolog i internista, ale także orzekający o niepełnosprawności powoda Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności. W ocenie tego Zespołu, który zmienił orzeczenie (...) z dnia 15 października 2013 r. – powód może pracować w warunkach chronionych oraz wymaga szkolenia, w tym specjalistycznego. Co prawda ww. biegli sądowi przychylił się do opinii lekarza orzecznika ZUS z dnia 7 stycznia 2016 r., który uznał, że powód jest całkowicie niezdolny do pracy do dnia 31 grudnia 2016 r. (k. 411), uznali jednak, że po tej dacie stan zdolności do pracy powoda będzie podlegał ponownej weryfikacji. Ich zdaniem zaś, rokowania co do stanu zdrowia powoda i jego zdolności do pracy są dobre. Oceniając te możliwości na przyszłość, ww. biegli w całości podtrzymali swoją dotychczasową opinię, tj. że powód jest częściowo niezdolny do pracy i może podjąć pracę dla niego odpowiednią, tj. uwzględniającą jego ograniczenia anatomiczne (pracę lekką z przewagą pozycji siedzącej, chałupniczą, manualną), w tym także poddać się przekwalifikowaniu zawodowemu, nabyć nowe umiejętności i kwalifikacje. Zdaniem Sądu, podjęcie przez powoda pracy będzie miało dla niego także walor terapeutyczny. Aktualnie bowiem powód odseparował się od znajomych, rodziny. Stał się apatyczny, skupiony na własnych przeżyciach, cierpieniach, rozpamiętujący swoją sytuację i brak sprawności fizycznej, jaką miał przed wypadkiem. Ostatecznie częściową niezdolność powoda do pracy w związku z wypadkiem przy pracy potwierdził lekarz orzecznik ZUS (k. 474).

Mając na uwadze powyższe, w tym możliwość podjęcia przez powoda zatrudnienia chociażby na 1/2 etatu przy pracach dla niego wskazanych i zarobkowania z tego tytułu na poziomie połowy płacy minimalnej (tj. na poziomie ok. 750 zł netto, przy płacy minimalnej wynoszącej od 1 stycznia 2017 r. 2.000 zł brutto, tj. ok. 1.500 zł netto), Sąd pomniejszył wyliczoną przez stronę pozwaną miesięczną rentę uzupełniającą o kwotę możliwych do uzyskania przez powoda zarobków, tj. o kwotę 750 zł netto, i od stycznia 2017 r. zasądził na jego rzecz kwotę 1.280 zł. tytułem renty uzupełniającej, płatnej – zgodnie z żądaniem pozwu – do 10-ego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat. Dalej zaś idące powództwo w zakresie roszczenia o rentę z tytułu utraconych zarobków Sąd – jako wygórowane i tym samym niezasadne – oddalił.

Wątpliwości Sądu –w świetle materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszym postępowaniu – nie budził fakt, że strona pozwana jest odpowiedzialna za skutki zaistniałego w dniu 13 czerwca 2013 r. wypadku także na przyszłość. Stąd też roszczenie powoda w tym zakresie, oparte na treści art. 189 k.p.c., znalazło odzwierciedlenie w rozstrzygnięciu zawartym w pkt II wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 1 pkt 5 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.jedn.: Dz.U. z 2013 r., poz. 490). W pozwie powód określił w.p.s. na kwotę 231.096 zł. Sąd zasądził na jego rzecz 60.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz 73.080 zł tytułem renty skapitalizowanej. W.p.s. w przypadku roszczenia o rentę bieżącą wyniósł 15.360 zł (12 m-cy x 1.280 zł). Łącznie zatem wygraną powoda stanowi kwota 148.440 zł (64% zgłoszonych przez niego żądań). Mając to na uwadze, Sąd koszty zastępstwa procesowego należne powodowi w kwocie 2.304 zł (64% z 3.600 zł) skompensował z takimi samymi kosztami należnymi stronie pozwanej

w zakresie, w jakim ona wygrała niniejszą sprawę (tj. w 36%) i wynik tej operacji – kwotę 1008 zł (2.304 zł – 1.296 zł) zasądził na rzecz powoda.

O kosztach sądowych Sąd orzekł w oparciu o art. 100 k.p.c., biorąc pod uwagę zakres, w jakim każda ze stron wygrała i przegrała niniejszy proces. Na koszty te złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 11.500 zł, od której powód został w całości zwolniony oraz wydatki związane z wynagrodzeniem opiniujących w niniejszej sprawie biegłych sądowych w łącznej wysokości 1.502,76 zł. Mając za uwagę, że strona pozwana przegrała niniejszą sprawę w 64%, Sąd nakazał jej uiścić na rzecz Skarbu Państwa (kasy tut. Sądu) kwotę 8.357 zł (11.555 zł + 1.502,76 zł x 64%) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, których nie miał obowiązku uiścić powód.